

Kod ucznia	

KURATORIUM OŚWIATY W GDAŃSKU
KONKURS Z HISTORII DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
I STOPIEŃ ELIMINACJI
2023/2024

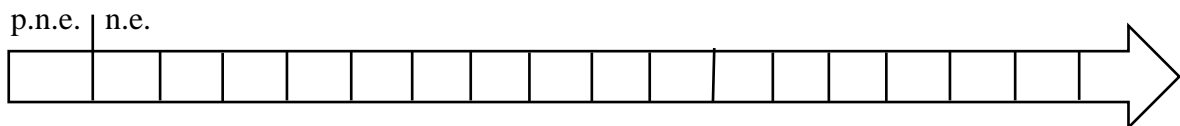
Instrukcja dla ucznia:

Zapoznaj się uważnie z zadaniami i wykonaj polecenia. Na wykonanie zadań masz **45 min.**

Łączna suma punktów do zdobycia wynosi **50**.

Wojewódzka Komisja Konkursowa życzy Ci powodzenia.

1. Zaznacz na osi czasu pionowymi kreskami i podpisz daty roczne upadku cesarstwa zachodniorzymskiego (Rzymu) i upadku cesarstwa bizantyjskiego (Konstantynopola). Załóż, że jedna podziałka to 100 lat. Następnie oblicz, ile czasu upłynęło między tymi wydarzeniami.

Odpowiedź:

Między wydarzeniami upłynęło lat. /3

2. Uzupełnij tekst.

Starożytni Grecy przywiązywali dużą wagę do sprawności fizycznej. Uważali, że sport rozwija zarówno ciało jak i umysł. Z okazji świąt, ku czci bogów rozgrywali zawody sportowe nazywane A. Najslawniejsze z nich organizowano w miejscowości B. na Półwyspie Peloponez ku czci boga C. Zawody rozgrywano co D. (liczba lat), a okres między nimi nazywano E.

.... / 5

3. Zapoznaj się z tekstem źródłowym i zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

Kasjusz Dion, Historia rzymska

Jakkolwiek urzędy z wyjątkiem cenzury obsadzone są według dawnego prawa (...). Ażeby jednak zachować pozory, że nie posiadają [uzurpatorzy] niczego samowolnie, lecz wszystko zgodnie z prawem, zjednoczyli w swoim ręku (...) wszystkie urzędy. (...) Często piastują godność konsulów (...). Tytuł imperatora przybierają (...) zamiast tytułu króla lub dyktatora. Na podstawie tego tytułu zarządzają pobór do wojska, ściągają podatki, wypowiedają wojnę, zawierają pokój, panują wszędzie nad prowincjami i obywatelami (...), mogą karać nawet śmiercią ekwitów i senatorów. (...) Z tytułu godności cenzorskiej (...) przeprowadzają spis ludności, przyjmują do stanu rycerskiego i senatorskiego, względnie wykluczają zeń według swojego swobodnego uznania. (...) Władza trybuna ludowego (...) daje im uprawnienie sprzeciwiania się każdej uchwale senatu, która im nie odpowiada, i zapewnia nietykalność, tak że mogą skazać na śmierć bez sądu każdego, kto im przeciwstawi się słowem lub czynem (...).

T. Maresz, K. Juszczyk, Historia w źródłach – nie tylko pisanych. Starożytność i średniowiecze 1. Toruń 2004, s. 68.

Opis ustroju dotyczy Rzymu w okresie

A. schyłku królestwa. B. początku republiki. C. schyłku republiki. D. cesarstwa.
 / 1

4. Podaj nazwy religii, których symbole zostały przedstawione poniżej.

 <p>https://tiny.pl/cm7f1</p>	 <p>https://tiny.pl/cm7f2</p>
A.	B.

.... / 2

5. Uporządkuj władców z dynastii Piastów w kolejności chronologicznej.

- A. Bolesław Chrobry
- B. Bolesław Krzywousty
- C. Bolesław Śmiały
- D. Kazimierz Odnowiciel
- E. Mieszko I
- F. Mieszko II
- G. Władysław Herman

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 -

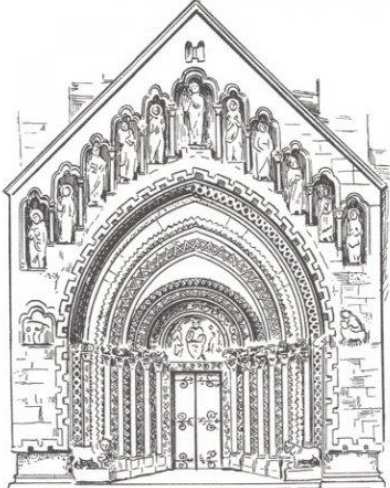
.... / 3

6. Podaj nazwy średniowiecznych grup społecznych żyjących w miastach.

A.	Najliczniejsza grupa ludności w mieście. Tworzyli ją drobni kupcy i rzemieślnicy, posiadający własne warsztaty.
B.	Najmniej liczna grupa ludności w mieście. Zaliczali się do niej zamożni kupcy, rzemieślnicy i właściciele nieruchomości.
C.	Najuboższa grupa ludności w mieście. Należeli do niej żebracy, pracownicy najemni zatrudniani w warsztatach i przy kramach.

.... / 3

7. Zapoznaj się z rysunkami. Następnie wykonaj polecenia.

	
Rysunek 1	Rysunek 2

A. Podaj, jaki styl architektoniczny reprezentuje budowla na rysunku 1.

.....

B. Nazwij element architektoniczny ukazany na rysunku 2.

.....

.... / 2

8. Wymień cztery następstwa wielkich odkryć geograficznych dla pierwotnych mieszkańców Ameryki Północnej i Południowej.

-
-
-
-

.... / 4

9. Przyporządkuj postaci historycznej wydarzenie z czasów jej panowania.

A.	Kazimierz IV Jagiellończyk
B.	Zygmunt II August
C.	Zygmunt I Stary
D.	Zygmunt III Waza

1.	Bitwa pod Kircholmem
2.	Hołd pruski
3.	Unia w Krewie
4.	Unia w Lublinie
5.	II pokój w Toruniu

A - B - C - D -

.... / 4

10. Zapoznaj się z tekstem źródłowym i uzupełnij tabelę określeniami „prawda” lub „fałsz”.

Jan Kazimierz, Mowa w sejmie – 1661 r.

(...) nigdy nie slychano; nie bylo niebezpieczeństwa, żeby jedna strona drugiej przemocą wpychała na tron pana; a luboby to bywało, nie trzeba się było bać, żeby nas sąsiedzi między siebie rozerwali. Obecnie, niestety! (o gdybym był fałszywym prorokiem) wszystkie te nieszczęścia zagrażają z coraz większą pewnością i obawiać się należy, iż bez takiej elekcji stanie się Rzeczpospolita łupem okolicznych narodów. Moskwa i Ruś odwołają się do ludów jednego z nimi języka i Litwę dla siebie przeznaczoną; granice Wielkopolski staną otworem dla Brandenburczyka, a przypuszczać należy, iż o całe Prusy certować zechce, czy przez ugodę ze Szwedami, czy przez wojnę na własnym teatrze; zresztą dom austriacki, spoglądający łakomie na Kraków, nie opuści dogodnej dla siebie sposobności i przy powszechnym rozrywaniu państwa nie wstrzyma się od zaboru (...). A kto nam zaręczy, że i same wojsko nasze albo działów sobie osobnych nie uczynią, albo się z potęgą najeźdźczą nie połączą? Przybył Rzeczypospolitej nowy jakoby naród, kozacy, którzy za mego żywota żadnego do obrad publicznych nie mają dostępu, ale podczas zamieszania w bezkrólewiu wszystkiego sobie pozwolą (...).

T. Maresz, K. Juszczyk, Analiza źródeł na maturze ustnej i pisemnej z historii. Suplement do: Historia w tekstach źródłowych, Rzeszów 2000, s. 77.

Lp.	Zdanie	prawda/fałsz
A	Przemówienie polskiego króla ma charakter przestrogi.	
B	Elekcyjność tronu była wg przemawiającego zaletą ustrojową.	
C	Obawy przed roszczeniami ze strony Moskwy miały podłoże etniczne.	
D	Proroctwo Jana Kazimierza wypełniło się w przeciągu 100 lat.	
E	Zagrożenie ze strony Kozaków groziło osłabieniem Rzeczypospolitej.	

.... / 5

11. Podaj daty roczne wydarzeń z historii Polski w XIX wieku.

- A. ustanowienie konstytucji Królestwa Polskiego -
 B. wybuch powstania listopadowego -
 C. Wiosna Ludów na ziemiach polskich -
 D. wybuch powstania styczniowego - / 4

12. Przyporządkuj postaciom historycznym odpowiednie wynalazki.

A.	Aleksander G. Bell	1.	Bateria
B.	Alessandro Volta	2.	Dynamit
C.	Alfred Nobel	3.	Gramofon
D.	Samuel Morse	4.	Telefon
		5.	Telegraf

A - B - C - D - / 4

13. Zapoznaj się z mapą i wpisz do tabeli numer państwa (od 1 do 6), którego dotyczy opis.

A	Jedno z dwóch państw osi posiadające kolonie w Afryce w 1939 r.
B	Kraj zaatakowany w 1939 r. jednocześnie przez dwa państwa totalitarne
C	Państwo alianckie posiadające przed 1940 r. największe systemy fortyfikacji
D	Kraj, który w trakcie tzw. „wojny zimowej” obronił swoją suwerenność
E	Na terenie tego państwa w latach 1936-1939 rozegrała się wojna domowa
F	Państwo dysponujące przed 1939 r. największą marynarką wojenną w Europie

.... / 6

14. Podaj pełne nazwy polskich partii politycznych z XIX i/lub XX wieku.

- A. PPS -
 B. SL -
 C. ND -
 D. PZPR - / 4

podpis sprawdzającego

suma punktów: